

ELS NOSTRES INSECTES BIBLIOFILS, I LA

Per Prof. F. GARCÍA DEL CID

(Acabament.)

Les femelles de **Pediculoides** empaiten acarnissadament les larves i nimfes dels anòbids, ja feblesa dels teguments de les quals fa que els siguin més fàcil presa que no pas els imagos. En agafar una víctima, li claven el rostre, la maten en pocs moments i li xuclen els suc: d'aquesta manera augmenta ràpidament l'abdomen de les femelles, que no triga a esclatar i lliurar els nous àcars que l'emplenaven. A conseqüència dels atacs de **Pediculoides**, les larves i nimfes de **Nicobium** resten transformades en una despulla seca coberta d'ampolles cber-tes i buides, que no son res més sino el ventre de les femelles vivípars. Bofill i Pichot ha estudiat la biologia d'aquest àcar damunt un anòbid molt mes popular que el dels llibres, l'**Oligomerus brunneus**, corc vulgar dels mobles a casa nostra i a totes les costes de la Medi-terrània. Segons l'esmentat autor, l'atac requereix diverses hores i la dilatació del ventre de les femelles fins a vuit o deu dies. Entre juny i octubre observa sis generacions d'unes vint femelles cadascuna, de manera que «una sola ovígera durant el període d'activitat reproduc-tora pot originar més de tres milions de femelles i encara és segur que donaran mes gene-racions per any, puix que jo vaig començar a comptar-les pel «juny». Les coses han estat molt mes ràpides en les nostres observacions. Vint minuts després de tancar el **Pediculoides** junt amb larves **Nicobium**, no en quedava ni una de viva i a la tarda del mateix dia el ventre de les femelles arribava a la seva màxima distensió, l'endemà, els nous àcars envaïen les parets de la capsa.

Si considerem la gran diferència numèrica que hi ha entre les generacions dels corcs i les de **Pediculoides**, comprendrem fàcilment la immensa vàlua d'aquest en la lluita contra els anòbids. No dubtem a afirmar que es tracta de l'únic artròpod apte per a vèncer en lluita natural enfront dels corcs.

Escleroderma domèstica, conegut pels bibliòfils sota el nom de **formiga dels llibres**, no té res de formiga; es tracta d'un himenòpter que pertany a la família dels betílids i que ostenta un poliformisme moderat, car compta amb mascles i femelles àpters i alats i dintre d'aquests darrers amb variacions sensibles en la rudimentària disposició de les nerviacions llurs. Dels nombrosos exemplars que hem obtingut nosaltres, només posseïm les formes de mascles alats i apters i les femelles apteres; les femelles alades no les hem pogudes obtenir fins ara. Brolemann ha preparat els exemplars que formen part de la col·lecció de Gaulle i que foren trobats en aqalles del faig atacades per larves de coleòpters; diversos autors esmenten **Scle-roderma** com a paràsit d'aquestes larves; no posseïm, però, cap menció de l'atac del betílid sobre els corcs dels llibres.

Les femelles de **Scleroderma** ataquen llurs víctimes, àdhuc si son molt més grans que elles i les paralitzen fulminantment mitjançant innumbrables picades del fiblo que ostenten al final de l'abdomen. Aitals picades son fetes a l'atzar, ja que si bé l'animal presenta ulls compostos, aquests són fisiològicament inútils i l'animal es comporta com si fos cec. Un cop paralitzades les larves de **Nicobium**, es verifica damunt d'elles la posta dels ous de **Scleroderma**, en nombre aproximat de sis a vuit, segons sigui la grandària de la víctima destinada a nodrir els futurs betílids; aquests ous originen tot d'una sengles larves apodes, ectoparàsites, que s'en-ganxen oralment als hostes i xuclen àvidament llurs suc. Mentre dura aquesta fase, són vigi-lades i explotades per la mare, que viu trofolàcticament a expenses de les seves pròpies lar-ves. Tan prompte com les larves arriben a ésser madures, es desenganxen de l'hoste, ja completament exhaurit, i exploren amb parsimonia llur habitat fins que troben un recó idoni per a crisalidar; en aquest moment, filen un capoll de blanca seda, vint dies després d'haver nascut. Els capolls es troben en grups anòlegs als que fila i que donen nom al popular **Apanteles glomeratus**. Dintre el capoll esdevé la nimfosi, que dura aproximadament un mes; el cicle biològic total s'acompleix en uns dos mesos i es repeteix en altres tantes generacions durant la primavera, l'estiu i la tardor; l'hivernació pren la forma de vida somorta i els imagos son aptes a la reproducció quan arriba la primavera. El cicle biològic de **Scleroderma domèstica** és, segons les nostres observacions, com segueix:

Estadi d'ou	Molt breu
Eclosió de l'ou:	
Estadi larvari	20-25 dies
Nimfosi:	
Estadi nimfal	30-40 dies
Naixement dels imagos:	
Noves generacions.	

Els sexes els hem obtingut en la proporció de tres femelles per cada mascle. Poques hores després de néixer, els mascles es disposen a practicar la cópula, per fer la qual trien les femelles adultes, de generacions anteriors i d'abdomen engruixit; la cópula amb femelles de la seva pròpia generació es pot considerar excepcional. Hem observat dues modalitats de cópula dignes d'esment: la primera es verifica amb femelles adultes privades de la pre-sència de mascles durant algun temps i es realitza amb gran docilitat per part d'aquelles, que romanen absolutament immòbils durant els quinze o vint minuts que dura l'acobla-ment; la segona esdevé quan els mascles empaiten les femelles ja fecundades o no madures, les quals no refusen per complet la cópula, però que en lloc de romandre quietes durant l'esmentat acte, continuen marxant, el dificulten notablement i n'abreugen la duració. Els mascles viuen pocs dies un cop realitzada la funció a què estan destinats, i molt més si tri-quen a trobar femelles; aquestes viuen molts mesos i serven sempre la seva escamesa i capa-citat reproductora.

LLUITA CONTRA LLURS ESTRALLS

HIGIA
REVISTA D'HIGIENE